L'EVOLUCIÓ ECONÒMICA COMARCAL ▶El 2019, i respecte del 2018, el VAB bagenc va presentar una evolució dos punts inferior, del 2,3% al 0,3% el que suposa una evolució 1,8 punts per sota de la mitjana d'increment nacional

El Bages va tancar el 2019 amb un dels menors creixements comarcals

▶El territori s'allunya de la tendència a l'alça global després de dos exercicis amb bons resultats

CARLES BLAYA MANERESA

■ La caiguda de la indústria (-0,5%) i també del primari (-3,9%) va afeblir, el 2019, l'evolució econòmica del Bages, que va tenir un dels menors creixements anuals del conjunt de comarques catalanes, del 0,3%. Uns registres que van deixar el valor afegit brut (VAB) l'any passat en el -6,3% en relació amb el generat el 2007, un registre lluny de l'increment general del 7,9% de Catalunya. Així es desprèn del darrer Anuari Comarcal del BBVA.

El minso increment situa el Bages en el bloc de cua de les comarques quant a l'evolució econòmica l'any passat, i va ser de les últimes de la llista de les que van créixer, amb l'Alt Penedès i el Baix Empordà. Per sota ja només van figurar les comarques amb una evolució negativa (Garrigues, -3,9%; Alta Ribagorça, -2,3%, Pallars Jussà, -0,9%; Alt Camp, -0,5%; Moianès, -0,3%; Ripollès, -0,3%; Terra Alta, -0,2% i el Pallars Jussà, sense moviment al seu VAB). El Bages va ser, per tant, la comarca més poblada amb la pitjor evolució econòmica.

El bages es va situar així molt per sota de l'evolució mitjana de Catalunya, del 2,1%, amb comarques que van ser tractores com el Segrià (3,4%), el Baix Llobregat (3%), el Pla d'Urgell (3%) i el Barcelonès (2,8%). En el cas del Segrià, el primari (+3,2%) i els serveis (+3,7%) hi van donar un impuls, però també hi van créixer la indústria i la construcció. El serveis també van aportar una rellevant embranzida al Baix Llobergat (3,7%) i al Barcelonès (3,4%). En el cas del Bages, només van experimentar evolucions positives sectorials la construcció (1,9%) i el serveis (0,8%), els mateixos que en el conjunt català, només que al Bages la construcció va créixer 0,4 punts menys i els serveis gairebé 2 punts menys.

Respecte del 2018, el VAB bagenc va presentar una evolució dos punts inferior, del 2,3% del 2018 al 0,3% de l'any següent, 1,8 punts per sota de la mitjana nacional. Aquesta reculada comarcal del 2019 contrasta amb els bons resultats dels dos exercicis anteriors, quan el creixement va ser del 3,4% el 2017 i del 2,3% el 2018, en ambdós casos, dues dècimes per sota del creixement mitjà del país. El Bages, doncs, s'allunya de la tendència a l'alça global de Catalunya després d'haver estat durant dos exercicis en els primers llocs d'aquest creixement. De fet, el 2017 el Bages va ser la comarca que va presentar una millor evolució respecte de l'any anterior, en créixer del 0,6% al 3,4%.

La resta de comarques del territori central van experimentar evolucions molt diverses, el 2019. Així, mentre la Cerdanya va ser l'única que es va mantenir en el nivell de creixement de la mitjana catalana (2,1%), el Moianès va figurar entre les poques comarques del país que van experimentar una evolució negativa (-0,3%). El Solsonès va ser, de la resta de comarques interiors, la que va registrar un millor comportament, amb un increment de l'1,5%, seguida de l'Anoia (1,2%), mentre que Alt Urgell i Berguedà es van situar en nivells similars al bagenc, amb un creixement, en ambdós casos, del 0,6%.

Per sectors, el Solsonès va experimentar un molt notable retrocés en el primari (-12,7%) i a prop es va situar el Moianès (-10,4%). Amb resultats menys negatius que la mitjana catalana (un descens conjunt del 3,1%) es van situar la Cerdanya (-0,3%), l'Anoia (-1,1%) i l'Alt Urgell (-1,8%). En la indústria, només la Cerdanya (2,3%) i el Solsonès (0,9%) van tancar l'any amb una evolució positiva, mentre que la caiguda va ser especialment significativa a l'Anoia (-2,4%) i a l'Alt Urgell (-2%). Al sector de la construcció, van ser el Moianès (3,3%) i l'Anoia (3,1%) les dues úniques del territori central amb un resultat millor que la mitjana catalana (2,3%), mentre que va ser negatiu només al Berguedà (-2,6%). Finalment, als serveis, van ser el Solsonès (3,4%) i l'Anoia (3,2%) les que van registrar resultats per damunt de la mitjana nacional (2,7%). La resta de comarques interiors també van créixer, en aquest sector, especialment el Berguedà (2,1%).

En el seu conjunt, Bages, Anoia, Berguedà, Moianès, Solsonès i també Osona van presentar el 2019 un augment del VAB de l'1,0%, amb una dinàmica positiva de la construcció (2,2%) i dels serveis (2,0%), compensats en part per la davallada de la indústria (-0,5%), mentre el primari queia lleument (-0,4%). Amb aquests registres, el territori no aconseguia superar la caiguda 2007-13: el VAB de l'eix el 2019 continuava el -3,5% per sota el del 2007. L'augment contingut dels serveis a les Comarques Centrals el 2019 reflecteix el del terciari privat (1,8%), que ja sobrepassa el del 2007 en vora un 15%, un registre menys favorable, tanmateix, que al conjunt català. A la indústria, el balanç 2007-19 continua en terreny negatiu, amb el VAB sectorial encara el -7,1% per sota del 2007. La construcció va millorar al territori, tot i que el balanç del sector continua en un terreny molt negatiu, amb una pèrdua acumulada superior al -49%.

Evolució del VAB per comarques (en %)

Comarca	2016	2017	2018	2019	Dif 16-17	Dif 17-18	Dif 18-19
Alt Urgell	**1,3**	**3,1**	**1,7**	**0,6**	**1,8**	**-1,4**	**-1,1**
Alt Camp	2,5	2,9	2,6	-0,5	0,4	-0,3	-3,1
Alt Empordà	3	2,5	2,4	1,6	-0,5	-0,1	-0,8
Alt Penedès	3,4	3,5	2,1	0,3	0,1	-1,4	-1,8
Alta Ribagorça	3,1	1,4	2	-2,3	-1,7	0,6	-4,3
Anoia	**3,3**	**1,7**	**2,3**	**1,2**	**-1,6**	**0,6**	**-1,1**
Bages	**0,6**	**3,4**	**2,3**	**0,3**	**2,8**	**-1,1**	**-2**
Baix Camp	5,2	2,1	-0,1	2,1	-3,1	-2,2	2,2
Baix Ebre	3,1	1,2	1,6	0,9	-1,9	0,4	-0,7
Baix Empordà	2	3,1	2,5	0,1	1,1	-0,6	-2,4
Baix Llobregat	3,6	4	3,8	3	0,4	-0,2	-0,8
Baix Penedès	3,9	3,7	2,5	2,1	-0,2	-1,2	-0,4
Barcelones	2,7	4,2	2,3	2,8	1,5	-1,9	0,5
Berguedà	**2,4**	**1,2**	**2**	**0,6**	**-1,2**	**0,8**	**-1,4**
Cerdanya	**3**	**3,8**	**2**	**2,1**	**0,8**	**-1,8**	**0,1**
Conca de Barberà	2,9	5,4	1,6	1,6	2,5	-3,8	0
Garigues	2,1	0,6	1,1	-3,9	-1,5	0,5	-5
Garraf	5	3,1	3	1,1	-1,9	-0,1	-1,9
Garrotxa	2,4	4,1	2,8	1,5	1,7	-1,3	-1,3
Girones	3,3	1,3	2,3	1,8	-2,0	1	-0,5
Maresme	3,9	3,5	2,7	1,1	-0,4	-0,8	-1,6
Moianès	**3,6**	**1,8**	**1,7**	**-0,3**	**-1,8**	**-0,1**	**-2**
Montsià	3,9	2,2	1,7	0,7	-1,7	-0,5	-1
Noguera	1,6	2,3	1,8	1,9	0,7	-0,5	0,1
Osona	3,7	3,8	2,1	1,8	0,1	-1,7	-0,3
Pallars Jussà	1,4	-2,9	2,2	-0,9	-4,3	5,1	-3,1
Pallars Sobirà	0,8	-2,3	2,1	0	-3,1	4,4	-2,1
Pla d'Urgell	3,1	1,1	3,1	3	-2,0	2	-0,1
Pla de l'Estany	2,4	1,8	2,8	2,4	-0,6	1	-0,4
Priorat	1,8	2,9	1	1,3	1,1	-1,9	0,3
Ribera d'Ebre	7,3	-10,4	1,2	2,2	-17,7	11,6	1
Ripollès	1	1,7	2,5	-0,3	0,7	0,8	-2,8
Segarra	1,7	2	2	1,3	0,3	0	-0,7
Segrià	2	2,1	2	3,4	0,1	-0,1	1,4
Selva	3,2	4,1	2,5	2,2	0,9	-1,6	-0,3
Solsonès	**2,1**	**1,3**	**3,8**	**1,5**	**-0,8**	**2,5**	**-2,3**
Tarragones	4,9	1,8	2,5	0,7	-3,1	0,7	-1,8
Terra Alta	3	-1,7	0,4	-0,2	-4,7	2,1	-0,6
Urgell	2,3	2,2	2,8	1,1	-0,1	0,6	-1,7
Val d'Aran	1,1	1,4	3,2	0,6	0,3	1,8	-2,6
Vallès Occidental	3,8	4,4	2,9	1,4	0,6	-1,5	-1,5
Vallès Oriental	3,5	3,7	2,9	1	0,2	-0,8	-1,9
CATALUNYA	**3,2**	**3,6**	**2,5**	**2,1**	**0,4**	**-1,1**	**-0,4**

Font: BBVA

La Catalunya Central registra un augment del VAB de l'1,0%, amb augments de la construcció i dels serveis